

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2021

Perusturvalautakunta 05.04.2022 § 26
760/02.06.01/2021

Valmistelija

vs. talouspäällikkö Mikko Salmela

Perusturvaosaston toimintakertomuksessa esitetään koko perusturvan toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen tilikaudella 2021, sekä talousarvion käyttösuunnitelman toteutuminen vastuualueittain sekä kustannuspaikkatasoisesti. Lisäksi esitetään investointien toteutuminen. Toimintakertomus on liitteenä.

Perusturvaosaston talousarvio 2021 toteutui käyttötalouden osalta seuraavasti:

PERUSTURVAOSASTO	Talousarvio	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	TOT-%	Jäljellä	TP 2020
Tuotot	10 375 195	12 540 195	15 281 155	121,86 %	-2 740 960	9 598 178
Kulut	-102 374 997	-112 081 476	-113 486 666	101,25 %	1 405 190	-103 061 525
Netto	-91 999 802	-99 541 281	-98 205 511	98,66 %	-1 335 770	-93 463 347

Perusturvaosasto on kokonaisuudessaan nettobudjetoitu. Koko osaston toimintakate toteutui muutostalousarvioihin nähden **98,7** prosenttisenä. Muutostalousarvioita tehtiin tilikauden aikana kaksi, joissa osaston nettomenoja lisättiin yhteensä noin 7,71 miljoonalla eurolla. Lisäksi tuloarviota kasvatettiin noin 2,66 miljoonalla eurolla. Keskeisimmät syyt muutostalousarvioiden tekemiseen olivat erikoissairaanhoidon laskutuksen voimakas kasvu, koronapandemian hoidosta aiheutunut henkilöstökulujen ja ostopalvelujen lisääntyminen, sekä yleinen kustannusnousu. Tuloarvioihin vaikuttivat erityisesti asiakasmaksulain muutos 1.7 alkaen, valtion maksamat korona-avustukset sekä toteutumatta jäänyt kotikuntakorvaus, josta hallinto-oikeus antoi päätöksen. Koronapandemia vaikutti voimakkaasti koko perusturvan vuoden 2021 talouden toteutumiseen. Suoraan koronasta johtuneet menot olivat noin 3,1 miljoonaa euroa. Näistä noin 2,1 miljoonaa euroa kohdistui palveluiden ostoon, mm. koronatestaamiseen. Koronasta suoraan johtuvat ylimääräiset henkilöstömenot olivat koko perusturvassa noin 900.000 euroa. Tämä käsittää mm. rokottamiseen ja jäljittämiseen palkatun lisähenkilöstön palkat. Vuonna 2021 valtioneuvosto päätti kunnille ja sairaanhoitopiireille maksettavasta ylimääräisestä korona-avustuksesta. Avustusta maksettiin suoriteperusteisesti mm. jäljittämisen, testaamisen ja rokottamisen kustannuksiin, sekä laskennallisesti väkilukuun suhteutettuna. Ensimmäisellä hakukierroksella Ylöjärven osuus avustuksesta oli noin 3,2 miljoonaa, ja toisessa haussa noin 1,8 miljoonaa euroa. Maksetut ja jaksotetut valtionkorvaukset on kohdistettu tehtäväalueille aiheuttamisperiaatteen mukaan. Toinen merkittävä toimintaan vaikuttanut tekijä vuonna 2021 oli hyvinvointialueuudistuksen hyväksyminen kesällä 2021. Kesäkuussa Pirkanmaalla aloitti toimintansa väliaikainen toimintaelin (VATE), johon Ylöjärveltä ei valittu edustajaa, mutta sen ICMT-jaoston varapuheenjohtajana toimi terveys- ja sosiaalihoitaja. Lisäksi lukuisat tietopyynnöt ja ad hoc-osallistaminen ovat vieneet runsaasti johtoryhmän sekä useiden muiden työntekijöiden työaikaa. Kohti maakunnallista sotea -hanke (KOMAS) päättyi vuoden 2021 lopussa. Hankkeessa on mm. edistetty kanta-palveluiden käyttöönottoa niin sosiaali- kuin

terveydenhuollossa. Hankkeen kokonaiskustannukset koko hankeaikana (1.7.2020-31.12.2021) olivat 296.317,85 euroa, josta kaupungin omavastuun osuus 59.263,57 euroa (20 % kaikista kuluista).

Pirkanmaan tulevaisuuden sote-keskus-hanke (PirSote) jatkui vuoden 2021 aikana. Hankkeen vuotta 2021 koskevat kulut olivat 167.661,71 euroa. PirSote on 100 % valtion korvaamaa. PirSoteen sisältyy myös Lape-hanke.

Hallinnon ja erikoissairaanhoidon vastuualueen toimintakate oli lisätalousarvio huomioiden **99,0** prosenttia. Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kanssa jatkettiin suoriteperustaista laskutusta. PSHP:sta hankittu erikoissairaanhoidon kustannus ylitti alkuperäisen talousarvion lähes 4 miljoonalla eurolla, mutta ylitys muutettuun talousarvioon nähden oli vain noin 68.000 euroa.

Erikoissairaanhoidon kustannus oli vuonna 2021 kaikkiaan 38,48 miljoonaa euroa, ja muut hallinnon kulut noin 2,99 miljoonaa euroa. Yhteensä vastuualueen nettomenot olivat täten noin 41,46 miljoonaa euroa. Hallinnon ja erikoissairaanhoidon tehtävälueen koronasta aiheutuneet kustannukset olivat 85.583 euroa, ja osuus korona-avustuksista 386.817 euroa.

Sosiaalityön palvelujen vastuualueen toimintakate oli lisätalousarvio huomioiden **107,9** prosenttia. Kustannukset lisääntyivät erityisesti ostopalveluna hankitussa lastensuojelun laitoshoidossa, jossa vakavien päihde- ja mielenterveysongelmien vuoksi järjestettävien EHO-jaksojen määrä lisääntyi ja yhä useampi nuori tarvitsi vahvemmin resursoidun laitoshoidon palvelua. Talouden ennakkointia vaikeutti myös henkilökohtaisen avun palkanmaksun siirto Pirkanmaan henkilökohtaisen avun keskukseseen, jonka laskutuksessa oli runsaasti viivettä vuoden 2021 aikana. Henkilöstökulujen osalta kasvua oli erityisesti eläke- ja sivukuluissa. Kaikkiaan tehtävälueen menot ylittyivät muutettuun talousarvioon nähden noin 1,42 miljoonaa euroa, ja tulot noin 170.000 euroa. Tehtävälueen koronasta aiheutuneet kustannukset olivat yhteensä 40.427 euroa, ja osuus korona-avustuksista 33.285 euroa.

Terveyskeskuspalvelujen vastuualueen toimintakate oli lisätalousarvio huomioiden **89,7** prosenttia. Tehtävälueen toimintakatetta paransi erityisesti valtion maksama koronakorvaus, josta merkittävä osa kohdistui terveyskeskuspalveluiden vastuualueelle. Kaikkiaan tehtävälueen toimintamenot ylittyivät muutettuun talousarvioon nähden vain 33.000 eurolla. Toimintatuotot ylittyivät puolestaan peräti 1,97 miljoonalla eurolla. Tähän vaikuttivat paitsi maksetut korona-avustukset, myös asiakasmaksutulojen kasvu suun terveydenhuollossa. Tehtävälueen koronasta aiheutuneet kustannukset olivat noin 2,15 miljoonaa euroa, ja osuus korona-avustuksista lähes 3,74 miljoonaa euroa.

Ennaltaehkäisevien ja korjaavien hyvinvointipalvelujen vastuualueen toimintakate oli lisätalousarvio huomioiden **101,7** prosenttia. Kustannukset lisääntyivät erityisesti ostopalveluna hankituissa päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalveluissa. Lisäksi koronarokottamiseen jouduttiin palkkaamaan lisähenkilöstöä. Rokotuksia annettiin terveyskioskin organisoimana kauppakeskus ELO:n erillisellä rokotuspisteellä. Kaikkiaan vastuualueen toimintamenot ylittyivät 300.506 euroa, ja tulot 216.392 euroa. Koronasta aiheutuneet kulut olivat tehtävälueen osalta 307.963 euroa, ja osuus korona-avustuksista 553.097 euroa.

Hoito- ja kuntoutuspalvelujen vastuualueen toimintakate oli lisätalousarvio huomioiden **98,4** prosenttia. Tehtävälueen tulokseen vaikutti erityisesti henkilöstön saatavuudesta johtuneet ongelmat, joissa koronapandemialla oli merkittävä osuus. Lisäksi 1.7.2021 voimaan astuneet asiakasmaksulain muutokset vähensivät tehtävälueen asiakasmaksutuloja noin 220.000 eurolla alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Myös tehostetun palveluasumisen tarve lisääntyi edellisvuoteen verrattuna. Kaikkiaan vastuualueen toimintamenot alittuivat kuitenkin 259.786 eurolla muutettuun talousarvioon nähden.

Tehtäväalueen koronasta aiheutuneet kustannukset olivat 508.102 euroa, ja osuus korona-avustuksista 338.322 euroa.

Perusturvaosaston investointeina toteutettiin hoitajakutsujärjestelmän hankinta terveystieteiden keskuksen akuuttiosastolle, sekä hoitokone suun terveydenhuoltoon. Investointien kokonaistoteuma oli 82.288,29 euroa, mikä ylitti budjettivarausten 2.288,29 eurolla.

Liite	nro 1 / Toimintakertomus 2021
Esittelijä	Terveys- ja sosiaalijohtaja
Päätösehdotus	Perusturvalautakunta käy keskustelua perusturvaosaston toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä ja merkitsee ne tiedokseen.
Päätös	<p>Keskustelun aluksi vs. taluspäällikkö kertoi tilinpäätöksestä. Tämän jälkeen vastualuejohtajat kertoivat vastuualueidensa toiminnasta.</p> <p>---</p> <p>Keskustelun jälkeen päätösehdotus hyväksyttiin.</p> <p>---</p> <p>Jäsen Niina Immonen saapui tämän §:n käsittelyn aikana klo 17.14, jäsen Susanna Riuttala klo 17.28 ja kaupunginhallituksen edustaja Jaana Heikkilä klo 17.22.</p> <p>----</p>